

Dosarul nr.3ra-238/22
2-19104436-01-3ra-01032022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud: V. Chisilița)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Bostan, V. Negru, Gr. Dașchevici)

DECIZIE

06 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Ala Cobăneanu
Nicolae Craiu
Aliona Miron
Nina Vascan

examinând recursul depus de Primarul General al municipiului Chișinău,
în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată
depusă de Societatea pe Acțiuni „Semnal”, în proces de insolvență împotriva
Primarului General al municipiului Chișinău și Direcției Generale Locativ
Comunală și Amenajare, terți Serafima Davîdenco, Mihail Davîdenco, Natalia
Davîdenco, Dumitru Captari, Asociația de Coproprietari în Condominiu 55/610,
Agenția Proprietății Publice cu privire la declararea nulității actelor administrative
individuale,

împotriva deciziei din 30 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care
a fost respinsă cererea de apel depusă de Primarul General al municipiului Chișinău
și menținută hotărârea din 17 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul
Râșcani,

c o n s t a t ă :

La data de 11 august 2016 Societatea pe Acțiuni „Semnal” (în continuare SA
„Semnal”) în proces de insolvență, a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Primarului General al municipiului Chișinău și Direcției Generale Locativ
Comunală și Amenajare, terț Serafima Davîdenco cu privire la declararea nulității
actelor administrative individuale (f.d. 4-7 vol. I).

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamanta a indicat că, este
gestionarul bunului imobil situat în mun. XXXXXX, str. XXXXXX, fapt confirmat
prin Adeverința de privatizare nr.572/03 din 10 ianuarie 1998.

Reclamanta a menționat că, în baza dispoziției nr.620-d din 08 iunie 2016 a
viceprimarului municipiului Chișinău cu privire la eliberarea ordinului de repartitie

pentru apartamentul 127 din str. XXXXXX, mun. XXXXXX dnei Serafima Davîdenco”, Direcția Generală Locativ Comunală și Amenajare a eliberat Serafimei Davîdenco ordinul de repartitie pentru odaia nr. XXX din bunul imobil situat pe str. XXXXXX, mun. XXXXXX.

Reclamanta SA „Semnal”, în proces de insolabilitate a relatat că consideră actele nominalizate ilegale și care încalcă drepturile locatarilor legali ai căminului situat pe str. XXXXXX, mun. XXXXXX și a SA „Semnal”, în proces de insolabilitate. Respectiv, la 24 iunie 2016 a depus cerere prealabilă prin care a solicitat revocarea actelor administrative, ca fiind acte adoptate de o autoritate lipsită de competență. Însă, cererea prealabilă a rămas fără răspuns.

Reclamanta a menționat că, deținând dreptul de gestiune și administrare economică a bunului imobil din litigiu, doar SA „Semnal”, în proces de insolabilitate, este în drept să elibereze ordinul de repartitie. Or, SA „Semnal”, în proces de insolabilitate a eliberat la toți salariații săi actele necesare privatizării, cum ar fi: ordin de repartitie a spațiului locativ, fișa de locuință, tabelul nominal pentru încăperile din imobilul din str. XXXXXX, mun. XXXXXX, precum și a întocmit lista cu numerotația odăilor.

Astfel, reclamanta a invocat că, Primăria municipiului Chișinău și Direcția Generală Locativ Comunală și Amenajare nu dețineau nici un drept legal să elibereze acte, pe care doar reclamanta avea dreptul să le elibereze salariaților săi.

Subsecvent, reclamanta SA „Semnal”, în proces de insolabilitate a relatat că actele administrative în baza cărora autoritatea publică invocă că ar deține careva drepturi asupra bunului imobil în litigiu nu produc efecte juridice, acestea fiind contestate în instanța de judecată și suspendate.

Reclamanta a menționat că, Hotărârea Guvernului nr. 1440 din 11 noiembrie 2002 cu privire la transmiterea căminului amplasat pe str. XXXXXX, mun. XXXXXX, a fost anulată prin decizia din 04 decembrie 2003 a Curții Supreme de Justiție. Iar, ulterior, la data de 19 mai 2015, Consiliul municipal Chișinău a adoptat decizia nr. 3/25-3, prin care s-a acceptat transmiterea în proprietatea municipiului Chișinău și în gestiunea economică a Direcției Generale Locativ Comunală și Amenajare a bunului imobil cu nr. cadastral XXXXXX, căminul nr. 3 din str. XXXXXX, mun. XXXXXX, decizie care a fost suspendată prin încheierea din 18 august 2015 a Judecătoriei sectorului Centru.

Reclamanta a specificat că, la data de 21 aprilie 2016 Consiliul municipal Chișinău a emis ilegal decizia nr. 1/42 cu privire la primirea în proprietatea Consiliului municipal Chișinău și în gestiunea economică a Direcției Generale Locativ Comunală și Amenajare a bunului imobil din str. XXXXXX, mun. XXXXXX, a cărei executare a fost suspendată prin încheierea din 15 iunie 2016 a Judecătoriei sectorului Centru.

Respectiv, reclamanta SA „Semnal”, în proces de insolabilitate a invocat că, actul administrativ inițial, decizia nr. 3/25-3 din 19 mai 2015 a Consiliului municipal Chișinău era suspendată la momentul emiterii deciziei nr. 1/42 din 21 aprilie 2016, fapt ce demonstrează că Consiliul municipal Chișinău a emis un act ilegal, contrar legislației în vigoare, precum și care încalcă actele de dispoziție ale instanței de judecată.

La fel, reclamanta a precizat că, din răspunsul nr. 13.05/014-1066 din 08 iunie 2016 al Cancelariei de Stat rezultă că, în urma efectuării controlului legalității deciziei nr.1/42 din 21 aprilie 2016 a Consiliului municipal Chișinău, acest act contravine legislației în vigoare, fiind emisă notificarea nr. 1304/01-1009 privind abrogarea deciziei nr.1/42 din 21 aprilie 2016 a Consiliului municipal Chișinău.

Mai mult, în procedura executorului judecătoresc Evelina Marianciuc se află documentul executoriu nr.3ca-458/2003 din 29 decembrie 2003, emis de Curtea de Apel Chișinău prin care s-a obligat Departamentul Privatizării de a numi o comisie pentru privatizarea fondului locativ din str. XXXXXX, mun. XXXXXX cu participarea reprezentanților SA „Semnal”, în proces de insolvență precum și s-a obligat Departamentul Privatizării și Agenția Teritorială de Privatizare în colaborare cu reclamanta, să efectueze privatizarea fondului locativ din căminul nr.3 de pe str. XXXXXX, conform legislației în vigoare. Respectiv, deși autoritatea publică cunoștea despre faptul că, privatizarea fondului locativ din căminul nr.3 de pe str. XXXXXX urmează a fi efectuată în baza actelor eliberate de SA „Semnal”, în proces de insolvență a ignorat acest fapt, la emiterea dispoziției nr.620-d din 08 iunie 2016 de către viceprimarul municipiului Chișinău și eliberarea ordinului de repartiție Serafimei Davîdenco, pentru odaia nr. XXX din bunul imobil situat pe str. XXXXXX, mun. XXXXXX.

Reclamanta a solicitat admiterea cererii de chemare în judecată, declararea nulă a dispoziției Primăriei municipiului Chișinău nr.620-d din 08 iunie 2016 cu privire la eliberarea ordinului de repartiție pentru apartamentul nr. XXX din str. XXXXXX dnei Serafima Davîdenco și a ordinului de repartiție eliberat Serafimei Davîdenco pentru odaia nr. XXX din bunul imobil situat pe str. XXXXXX, mun. XXXXXX.

La data de 15 iunie 2020, lichidatorul SA „Semnal” în proces de insolvență, Mihail Cerga a depus cerere prin care a solicitat atragerea în proces în calitate de intervenient accesoriu Asociația de Coproprietari în Condominiu 55/610 (f.d.69 vol. II).

Prin încheierea din 22 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani s-au atras în calitate de persoane terțe, Asociația de Coproprietari în Condominiu 55/610, Agenția Proprietății Publice, Mihail Davîdenco, Natalia Davîdenco și Dumitru Captari (f.d.77-78 vol. II).

Prin hotărârea din 17 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani s-a admis acțiunea în contencios administrativ înaintată SA „Semnal”, în proces de insolvență împotriva Primăriei municipiului Chișinău și Direcției Generale Locativ Comunală și Amenajare, persoană terță Serafima Davîdenco, Mihail Davîdenco, Natalia Davîdenco, Dumitru Captari, cu privire la constatarea nulității actului administrativ individual. S-a constatat nulitatea dispoziției Primăriei municipiului Chișinău nr. 620-d din 08 iunie 2016 „Cu privire la eliberarea ordinului de repartiție pentru apartamentul nr. XXX din str. XXXXXX, dnei Serafima Davîdenco” și a ordinului de repartiție seria Ci nr. 014963 eliberat dnei Serafima Davîdenco pentru odaia nr. XXX din bunul imobil din str. XXXXXX, mun. XXXXXX (f.d.120 vol. II).

La data de 29 decembrie 2020, prin intermediul oficiului poștal, Primarul General al municipiului Chișinău a depus apel împotriva hotărârii din 17 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani (f.d.126-127 vol. II).

Hotărârea motivată din 17 decembrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani a fost notificată Primarului General al municipiului Chișinău, prin intermediul poștei electronice, la data de 17 februarie 2021 (f.d.150 vol. II).

La data de 09 martie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Primarul General al municipiului Chișinău a depus motivarea apelului împotriva hotărârii din data de 17 decembrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani (f.d.163-176 vol. II)

Astfel, instanța de apel întemeiat a considerat ca fiind depus în termen apelul Primarului General al municipiului Chișinău.

Totodată, la data de 12 ianuarie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Primarul General al municipiului Chișinău a depus recurs împotriva încheierii din 19 octombrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani

Prin decizia din 30 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea de apel depusă de Primarul General al municipiului Chișinău împotriva hotărârii din 17 decembrie 2020 a Judecătorei Chișinău sediul Râșcani. S-a respins recursul depus de Primarul General al municipiului Chișinău împotriva încheierii din 19 octombrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani. În partea respingerii recursului, decizia este irevocabilă din momentul emiterii (f.d.227-236 vol. II).

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel a indicat că, soluția primei instanțe privind admiterea acțiunii este justă și legală, aceasta având la bază cumulul dovezilor administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, cărora le-a fost dată aprecierea juridică cuvenită, iar de către Primarul General al municipiului Chișinău nu au fost prezentate careva probe suplimentare în vederea demonstrării netemeinicii concluziilor invocate de prima instanță în hotărârea motivată.

Instanța de apel a relevat că, la data realizării de către SA „Semnal”, în proces de insolvabilitate, a dreptului la acțiune, 11 august 2016, era în vigoare Legea contenciosului administrativ nr.793 din 10 februarie 2000, care nu opera cu termenul de nulitate, ci doar de anulare a actului administrativ. Însă, deoarece legiuitorul, la adoptarea Codului administrativ a optat pentru aplicarea imediată a legii noi și reclamantul a susținut în continuare acțiunea în sensul formulat, solicitând instanței verificarea existenței temeiurilor de nulitate a actelor administrative contestate, instanța de judecată a examinat acțiunea în temeiul art. 206 alin. (1) lit. d) Cod administrativ.

Instanța de apel a menționat că din răspunsul Agenției Relații Funciare și Cadastru nr.36/01-06/1338 din 12 august 2015, rezultă cert că Primăria municipiului Chișinău cunoștea cu siguranță că transmiterea căminului din str. XXXXXX, mun. XXXXXX, din proprietatea publică a statului și gestiunea economică a SA „Semnal”, în proces de insolvabilitate, în proprietatea publică a mun. Chișinău, urma a fi realizată în baza unei Hotărâri a Guvernului Republicii Moldova. Respectiv, atât timp cât nu există o Hotărâre a Guvernului Republicii Moldova de transmitere a căminului din str. XXXXXX, mun. XXXXXX, actele de dispoziție emise de Primăria municipiului Chișinău asupra respectivului imobil, sunt nule. Or, dreptul de dispoziție asupra patrimoniului din XXXXXX, îl are doar proprietarul, Guvernul Republicii Moldova.

Prin urmare, instanța de apel a reținut ca fiind corecte concluziile instanței de fond că, actele prin care altcineva decât proprietarul a exercitat dreptul de dispoziție asupra proprietății altuia, sunt nule, fiind afectate de nulitate absolută și nu pot

genera nici un drept legal. Respectiv, instanța de apel a considerat că sunt corecte constatările instanței de fond că, dispunerea de către Primăria municipiului Chișinău asupra imobilului în litigiu, în lipsa dreptului de dispoziție, constituie un viciu deosebit de grav, care atrage nulitatea actului administrativ individual contestat, dispoziției Primăriei municipiului Chișinău nr. 620-d din 08 iunie 2016 și a actului subsecvent, ordinului de repartitie.

Curtea de Apel Chișinău a menționat că, în cererea de apel, Primarul General al municipiului Chișinău a enumerat actele care au stat la baza emiterii dispoziției Primăriei mun. Chișinău nr. 620-d din 08 iunie 2016, însă a omis să menționeze că înainte de a elibera ordinul de repartitie asupra bunului, care aparține cu drept de proprietate statului, urma a fi emisă Hotărârea Guvernului Republicii Moldova, prin care ar fi fost dispusă transmiterea proprietății publice a statului, în proprietatea publică privată a administrației publice locale. Or, conform extrasului din Registrul bunurilor imobile, bunul imobil din litigiu aparține cu drept de proprietate Republicii Moldova.

Instanța de apel a conchis că, în condițiile în care administrația publică locală nu dispunea de dreptul de proprietate asupra bunului imobil, aceasta nu era în drept să dispună eliberarea ordinelor de repartitie pentru apartamentele din bunul respectiv. Iar, Primăria municipiului Chișinău nici nu a fost în drept să soluționeze cererea depusă de Serafima Davîdenco, prin care ultima a solicitat eliberarea ordinului de repartitie.

La data de 21 ianuarie 2022, Primarul General al municipiului Chișinău a depus recurs împreună cu motivarea împotriva deciziei din 30 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii de respingere a cererii de chemare în judecată depuse de SA „Semnal”, în proces de insolvență (f.d.240-249 vol. II).

În motivarea recursului, recurentul a menționat că, a luat cunoștință de decizia instanței de apel la data de 19 ianuarie 2022, prin intermediul portalului național al instanțelor de judecată.

Recurentul a invocat că, deși instanța de apel a reținut că decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 1/42 din 21 aprilie 2016 cu privire la primirea în proprietatea municipiului Chișinău și în gestiunea economică a Direcției Generale Locativ Comunale și Amenajare a imobilului din str. XXXXXX a fost suspendată prin încheierea din 15 iunie 2016 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru, această încheiere nu produce efecte retroactive, pentru actul administrativ adoptat la 08 iunie 2016 și contestat în prezentul litigiu.

Recurentul a precizat că decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 1/42 din data de 21 aprilie 2016, constituie obiect al unei acțiuni în instanța de judecată, care încă nu a fost examinată de către Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani. Respectiv, instanțele de judecată urmează să se expună asupra legalității sau ilegalității deciziei nr. 1/42 din 21 aprilie 2016 a Consiliului municipal Chișinău.

Recurentul a specificat că actele contestate în prezentul litigiu au fost emise în baza deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 1/42 din 21 aprilie 2016, care este în vigoare în prezent. Respectiv, instanțele ierarhic inferioare urmau să suspende examinarea cauzei la cererea participanților la proces sau din oficiu, până la

soluționarea cauzei privind legalitatea deciziei nr. 1/42 din 21 aprilie 2016 a Consiliului municipal Chișinău.

Recurentul Primarul General al municipiului Chișinău a indicat că, Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1440 din 11 noiembrie 2002, prin care a fost transmis în termen de o lună, Primăriei municipiului Chișinău căminul amplasat în str. XXXXXX, mun. XXXXXX, care se afla în gestiunea economică a SA „Semnal”, în proces de insolvență și constituie proprietate de stat, a fost anulată prin decizia din 04 februarie 2004 a Curții Supreme de Justiție. Astfel, întru executarea deciziei nominalizate Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1440 din 11 noiembrie 2002 a fost abrogată.

Recurentul a menționat că prin scrisoarea nr. 1774/2 din 02 martie 2010 a Ministerului Economiei, Guvernul Republicii Moldova și Ministerul Justiției, au fost informați despre faptul că transmiterea patrimoniului din proprietatea publică a statului, în proprietatea publică a unității administrativ - teritoriale se face prin Hotărârea Guvernului, cu acordul Consiliului local. Astfel, Pretura sectorului Botanica prin demersul nr. 04-120/9313/14 din 24 decembrie 2014, a solicitat Primăriei municipiului Chișinău și Consiliului municipal Chișinău, acordul privind transmiterea blocului de locuințe din str. XXXXXX din proprietatea statului în proprietatea municipiului Chișinău. Primăria municipiului Chișinău prin scrisoarea nr. 04-12/9313 din 13 ianuarie 2015, a informat Pretura sectorului Botanica despre faptul că blocul respectiv nu poate fi primit în proprietatea municipiului Chișinău, deoarece în adresa Consiliului municipal Chișinău nu a parvenit nici o Hotărâre a Guvernului Republicii Moldova în acest sens.

Recurentul a invocat că, în adresa Primăriei municipiului Chișinău au parvenit mai multe adresări din partea locatarilor din blocul de locuințe vizat, cu solicitarea de a soluționa problema transmiterii blocului și eliberării ordinelor de repartitie. Respectiv, în scopul soluționării eficiente a problemei, cu care se confruntă locatarii blocului, Consiliul municipal Chișinău a aprobat decizia nr. 3/25-3 din 19 mai 2015, prin care a acceptat transmiterea blocului nominalizat în proprietatea municipiului Chișinău și în gestiunea economică a Direcției Generale Locativ Comunale și Amenajare, și a solicitat Guvernului Republicii Moldova de a aproba o Hotărâre care ar prevedea transmiterea acestuia în proprietatea municipiului Chișinău. Ulterior, Pretura sectorului Botanica a eliberat conturile personale și tabelele nominale persoanelor, care dispuneau de actele corespunzătoare ce țin de instalarea lor în aceste locuințe. Deoarece decizia nr. 3/25-3 din 19 mai 2015 a fost atacată în instanța de judecată de către SA „Semnal”, în proces de insolvență, toată procedura de soluționare a fost sistată, iar decizia menționată abrogată prin decizia nr. 1/42 din data de 21 aprilie 2016.

Recurentul a relatat că, prin scrisoarea nr. 21-3242 din 24 mai 2016, Ministerul Economiei a informat Primăria municipiului Chișinău că a înaintat spre examinare avizul proiectului Hotărârii Guvernului privind transmiterea bunului în litigiu autorității publice locale. Prin decizia nr. 1/42 din 21 aprilie 2016 a Consiliului municipal Chișinău s-a acceptat transmiterea blocului litigios în proprietatea municipiului Chișinău și în gestiunea economică a Direcției Generale Locativ Comunale și Amenajare a Consiliului municipal Chișinău.

Recurentul Primarul General al municipiului Chișinău a indicat că instanța de apel nu a dat apreciere actelor prezentate de către acesta, care au stat la baza emiterii actelor administrative individuale contestate în prezentul litigiu.

La data de 01 martie 2022, în adresa SA „Semnal”, în proces de insolvență, avocatului Nicolae Leșan, Direcției Generale Locativ Comunală și Amenajare, terților Serafima Davîdenco, Mihail Davîdenco, Natalia Davîdenco, Dumitru Captari, Asociației de Coproprietari în Condominiu 55/610, Agenției Proprietății Publice, a fost expediată copia recursului depus de Primarul General al municipiului Chișinău, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței. Însă, Direcția Generală Locativ Comunală și Amenajare, terții Serafima Davîdenco, Mihail Davîdenco, Natalia Davîdenco, Dumitru Captari, Asociația de Coproprietari în Condominiu 55/610, Agenția Proprietății Publice nu și-au valorificat dreptul lor procedural și nu au depus referințe.

La data de 10 martie 2022, SA „Semnal”, în proces de insolvență, reprezentată de avocatul Nicolae Leșan a depus referință la recursul Primarului General al municipiului Chișinău, prin care a solicitat declararea recursului ca fiind inadmisibil (f.d.4-15 vol. III).

Conform art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate pînă la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare pînă la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale. Respectiv, procedura de contencios administrativ în prezenta speță în partea procedurală urmează a fi examinată prin prisma dispozițiilor Codului administrativ, aprobat prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, iar în partea materială urmează a fi aplicate prevederile legale în vigoare la momentul emiterii actului administrativ contestat, și anume a Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 (abrogată la 01 aprilie 2019). Or, în speță procedura administrativă se referă la o activitate administrativă inițiată pînă la 01 aprilie 2019, aspect care determină că la caz se vor aplica dispozițiile legale vechi, care reglementau aceste instituții.

În conformitate cu art. 244 alin.(1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Iar, conform art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 30 noiembrie 2021, iar la materialele cauzei lipsesc date despre comunicarea dispozitivului deciziei recurentului Primarului General al municipiului Chișinău.

Decizia motivată din 30 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată prin poșta electronică Primarului General al municipiului Chișinău la data de 14 ianuarie 2022 (f.d. 239 vol. II).

La data de 21 ianuarie 2022, Primarul General al municipiului Chișinău a depus recurs împreună cu motivarea împotriva deciziei din 30 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău (f.d.240-249 vol. II).

Astfel, recursul depus de către Primarul General al municipiului Chișinău este în termen.

Prin încheierea din 20 aprilie 2022 a Curții Supreme de Justiție, recursul depus de către Primarul General al municipiului Chișinău a fost numit pentru examinare în complet de 5 judecători.

În conformitate cu art. 247 din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, Curtea Supremă de Justiție poate decide citarea participanților la proces.

În speță, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție nu a considerat oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece criticele recurentului, au fost expuse cu suficientă claritate.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. d) din Codul administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă una dintre următoarele decizii: casează integral decizia instanței de apel și restituie cauza instanței de apel dacă, în baza limitelor stabilite de lege ale examinării recursului, nu poate adopta o soluție finală în acest caz.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul depus de Primarul General al municipiului Chișinău urmează a fi admis, iar decizia din data de 30 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău urmează a fi casată cu restituirea cauzei instanței de apel spre rejudecare, în alt complet de judecată, din următoarele motive.

Prin dispoziția 620-d din 08 iunie 2016 a viceprimarului Nistor Grozavu s-a dispus ca Direcția Generală Locativ Comunală și Amenajare a Consiliului municipal Chișinău să elibereze Serafimei Davîdenco (cu soțul, fiul și fiica), ordinul de repartitie pentru domiciliere permanentă în apartamentul nr. XXX din str. XXXXXX, cu suprafața locativă de 18,3 m.p. și dependințe comune (f.d.18 vol. I).

Iar, prin ordinul de repartitie nr. 014963 din 15 iunie 2016, apartamentul nr. XXX din str. XXXXXX, cu suprafața locativă de 18,3 m.p. a fost repartizat pentru domiciliere permanentă Serafimei Davîdenco și familiei acesteia, în componența : Mihail Davîdenco (soț), Dumitru Captari (fiu) și Natalia Davîdeno (fiica) (f.d.162 vol. I).

La data de 24 iunie 2016 SA „Semnal” a depus cerere prealabilă în adresa Primăriei municipiului Chișinău, prin care a solicitat admiterea cererii prelabile și anularea dispoziției 620-d din 08 iunie 2016 (f.d.19-20).

Iar, la data de 19 iulie 2016 SA „Semnal” a depus cerere prealabilă în adresa Primăriei municipiului Chișinău, prin care a solicitat admiterea cererii prealabile și anularea ordinului de repartiție eliberat Serafimei Davîdenco pentru apartamentul nr. XXX din str. XXXXXX (f.d.15-16).

Instanța de recurs reiterează că în conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, în partea materială urmează a fi aplicate prevederile legale în vigoare la momentul emiterii actului administrativ contestat, și anume a Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 (abrogată la 01 aprilie 2019). Or, în speță procedura administrativă se referă la o activitate administrativă inițiată până la data de 01 aprilie 2019, aspect care determină că la caz se vor aplica dispozițiile legale vechi, care reglementau aceste instituții.

Conform art. 14 alin. (1) al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din data de 10 februarie 2000, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ va solicita, printr-o cerere prealabilă, autorității publice emitente, în termen de 30 de zile de la data comunicării actului, revocarea, în tot sau în parte, a acestuia, în cazul în care legea nu dispune altfel.

Art. 16 alin. (1) al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ și nu este mulțumită de răspunsul primit la cererea prealabilă sau nu a primit nici un răspuns în termenul prevăzut de lege, este în drept să sesizeze instanța de contencios administrativ competentă pentru anularea, în tot sau în parte, a actului respectiv și repararea pagubei cauzate.

În conformitate cu art. 17 alin. (1) al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, cererea prin care se solicită anularea unui act administrativ sau recunoașterea dreptului pretins poate fi înaintată în termen de 30 de zile, în cazul în care legea nu dispune altfel. Acest termen curge de la: a) data primirii răspunsului la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de lege pentru soluționarea acesteia; b) data comunicării refuzului de soluționare a unei cereri prin care se solicită recunoașterea dreptului pretins sau data expirării termenului prevăzut de lege pentru soluționarea unei astfel de cereri; c) data comunicării actului administrativ, în cazul în care legea nu prevede procedura prealabilă.

Respectiv, nerecepționând răspunsul la cererile prealabile adresate, la data de 11 august 2016, SA „Semnal”, în proces de insolvabilitate, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primarului General al municipiului Chișinău și Direcției Generale Locativ Comunală și Amenajare, terț Serafima Davîdenco, prin care a solicitat declararea nulă a dispoziției Primăriei municipiului Chișinău nr.620-d din 08 iunie 2016 cu privire la eliberarea ordinului de repartiție pentru apartamentul nr. XXX din str. XXXXXX Serafimei Davîdenco și a ordinului de repartiție eliberat Serafimei Davîdenco, pentru odaia nr. XXX din bunul imobil situat pe str. XXXXXX, mun. XXXXXX (f.d. 4-7 vol. I).

Fiind investită cu examinarea cauzei în fond, prima instanță a constatat temeinicia acțiunii înaintate de SA „Semnal”, în proces de insoabilitate și a admis acțiunea în contencios administrativ înaintată SA „Semnal”, în proces de insolvabilitate împotriva Primăriei municipiului Chișinău și Direcției Generale Locativ Comunală și Amenajare, persoană terță Serafima Davîdenco, Mihail

Davîdenco, Natalia Davîdenco, Dumitru Captari, cu privire la constatarea nulității actului administrativ individual (f.d.120 vol. II).

Examinând cauza în ordine de apel, Curtea de Apel Chișinău a respins cererea de apel depusă de Primarul General al municipiului Chișinău împotriva hotărârii din 17 decembrie 2020 a Judecătorei Chișinău sediul Râșcani. (f.d.227-236 vol. II).

Instanța de recurs reține că atât, reclamanta SA „Semnal”, în proces de insolvabilitate cât și instanțele ierarhic inferioare, au indicat ca temei de ilegalitate a dispoziției Primăriei municipiului Chișinău nr.620-d din 08 iunie 2016 și a ordinului de repartiție eliberat Serafimei Davîdenco pentru odaia nr. XXX din bunul imobil situat pe str. XXXXXX, mun. XXXXXX, faptul că, Primăria municipiului Chișinău a emis actele contestate în lipsa dreptului de dispoziție asupra bunului imobil în litigiu.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție relevă că, recurentul Primarul General al municipiului Chișinău, atât în instanțele ierarhic inferioare cât și în cererea de recurs a menționat că, actele contestate în prezentul litigiu au fost emise în baza deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 1/42 din 21 aprilie 2016 cu privire la primirea în proprietatea municipiului Chișinău și în gestiunea economică a Direcției Generale Locativ Comunale și Amenajare a imobilului din str. XXXXXX.

Instanța de recurs menționează că decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 1/42 din 21 aprilie 2016 constituie obiect al unei acțiuni în instanța de judecată și se află în procedura Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani.

Instanța de recurs reiterează că, potrivit art. 219 alin. (1) din Codul administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

În conformitate cu art. 238 alin. (2) al Codului administrativ, instanța de apel este în drept să solicite din oficiu probe noi, în măsura în care le consideră necesare pentru justa soluționare a cauzei.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează că, instanțele ierarhic inferioare pentru a concluziona sub aspectul temeiniciei/netemeiniciei acțiunii, urmau să verifice pretențiile reclamantei SA „Semnal”, în proces de insolvabilitate, prin prisma argumentelor și probelor atât a părții reclamante, cât și a părții pârâte, a Primarului General al municipiului Chișinău, fapt ce rezultă expres din prevederile art. 219 alin.(1) Cod administrativ, care stabilesc că, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Astfel, circumstanța expusă mai sus, a rămas fără o apreciere adecvată de către instanța de apel, deși urma a fi verificată și analizată minuțios întru soluționarea corectă a cauzei. Or, actele contestate în prezentul litigiu au fost emise în baza deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 1/42 din 21 aprilie 2016, a cărei legalitate este examinată încă în instanța de judecată.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție verificând legalitatea deciziei instanței de apel contestate în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile aduse de recurent, conchide că instanța de apel, examinând apelul nu a elucidat toate circumstanțele importante prezentei cauze și nu a răspuns la argumentele principale invocate de Primarul General al municipiului Chișinău, prin ce a încălcat normele de drept procedural și a emis o hotărâre nemotivată.

Instanța de recurs reiterează că, obiectul prezentului litigiu îl constituie dispoziția Primăriei municipiului Chișinău nr.620-d din 08 iunie 2016 cu privire la eliberarea ordinului de repartiție pentru apartamentul nr. XXX din str. XXXXXX, Serafimei Davidenco și a ordinului de repartiție eliberat Serafimei Davîdenco pentru odaia nr. XXX din bunul imobil situat pe str. XXXXXX, mun. XXXXXX, care au fost emise în baza deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 1/42 din data de 21 aprilie 2016.

Din actele cauzei, instanța de recurs reține că, deși la 20 septembrie 2016, Primarul General al municipiului Chișinău și Direcția Generală Locativ Comunală și Amenajare au depus cerere privind suspendarea procesului până la pronunțarea unei hotărâri definitive în cadrul procesului intentat la acțiunea SA „Semnal”, în proces de insolvență împotriva Consiliului municipal Chișinău privind contestarea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 1/42 din 21 aprilie 2016 (f.d. 22-23, vol. I), nici prima instanță nici instanța de apel nu a soluționat cererea nominalizată.

Respectiv, prin prisma art. 195 din Codul administrativ, la aspectul dat sunt incidente prevederile art. 261 alin. (1) lit. h) din Codul de procedură civilă, care stipulează că la cererea participanților la proces sau din oficiu, instanța judecătorească poate suspenda procesul în cazul în care cauza nu poate fi judecată înainte de soluționarea unei alte cauze conexe.

În conformitate cu art. 262 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, procesul se suspendă până la data rămânerii irevocabile a hotărârii, deciziei, sentinței sau încheierii judecătorești sau până la data hotărârii emise în baza materialelor examinate pe cale administrativă sau în ordinea jurisdicției constituționale – în cazurile prevăzute la art. 261 lit. h).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează că atât prima instanță, cât și instanța de apel au ignorat să examineze și să se expună asupra cererii privind suspendarea procesului, depuse la 20 septembrie 2016 de către Primarul General al municipiului Chișinău și Direcția Generală Locativ Comunală și Amenajare.

În contextul dat, având în vedere că obiectul prezentei acțiuni intentate în ordinea contenciosului administrativ, este conex cu obiectul litigiului aflat pe rolul Judecătoriei Chișinău rezultă că, prezenta cauză nu putea fi judecată înainte de soluționarea respectivei cauze conexe și pronunțarea hotărârii judecătorești irevocabile, prin care să fie verificată cu precădere legalitatea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 1/142 din 21 aprilie 2016, după care instanța să se expună asupra legalității actelor administrative contestate în prezentul litigiu.

Or, hotărârea ce urmează a fi pronunțată în cauza conexă cu certitudine este în măsură să modifice raporturile juridice dintre părți. Prin urmare, prezenta cauză nu urma a fi examinată înainte de soluționarea cauzei inițiate la cererea de chemare în judecată depusă de SA „Semnal”, în proces de insolabilitate împotriva Consiliului municipal Chișinău privind contestarea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 1/42 din 21 aprilie 2016 și care în prezent se află în proces de examinare la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani.

Or, actele contestate în prezentul litigiu, dispoziția Primăriei municipiului Chișinău nr.620-d din 08 iunie 2016 și ordinul de repartiție, eliberat Serafimei Davîenco pentru odaia nr. XXX din bunul imobil situat pe str. XXXXXX, mun. XXXXXX, au fost emise în baza deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 1/42 din 21 aprilie 2016, care este în vigoare în prezent.

Respectiv, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție relevă că instanțele ierarhic inferioare urmau să suspende la cererea participanților la proces, prezenta cauză până la soluționarea cauzei privind legalitatea deciziei nr. 1/42 din 21 aprilie 2016 a Consiliului municipal Chișinău.

Dat fiind faptul că instanța de apel a omis să respecte standardele procedurale relevante referitoare la conținutul actului judecătoresc, examinând cauza cu încălcarea normelor de drept procedural, dar și ținând cont că lichidarea acestor omisiuni în cadrul procedurii de examinare în recurs nu este posibilă, instanța de recurs ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa integral decizia din data de 30 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și de a restitui cauza la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

Or, instanțele judecătorești sunt obligate să-și motiveze soluțiile și concluziile, să furnizeze toate răspunsurile la întrebările care sunt pertinente pentru rezultatul procesului și necesită un răspuns special în hotărâre.

Din considerentul că, examinarea per ansamblu a cauzei în ordine de apel a avut loc în mod incomplet și fără o apreciere și elucidare corespunzătoare a circumstanțelor cauzei, decizia instanței de apel urmează a fi casată, iar cauza restituită instanței de apel pentru o nouă reexaminare. Or, o concluzie a instanței de judecată prin care se soluționează un litigiu, nu poate fi bazată pe niște îndoieli rezonabile, invocate fără nicio acoperire legală sau pe probe incontestabile.

De asemenea, instanța de recurs menționează că, instanțele de judecată trebuie să emită o hotărâre clară, având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale, în temeiul principiului clarității hotărârii judecătorești.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează că art. 20 din Constituția Republicii Moldova prevede că, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

Motivarea hotărârilor este o garanție pentru părți că, cererile lor au fost analizate cu atenție și oferă posibilitatea exercitării controlului judiciar. Analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt și de drept, care i-au format

convingerea, în sensul unei anumite soluții trebuie să fie clară, simplă, precisă, concisă și fermă, să aibă putere de convingere. Nemotivarea hotărârii sau o motivare necorespunzătoare atrage casarea ei.

Distinct justificărilor expuse supra, instanța de recurs învederează jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care statuează că, întinderea motivării depinde de diversitatea mijloacelor pe care o parte le poate ridica în instanță, precum și de prevederile legale, de obiceiuri, de principiile doctrinale și de practicile diferite privind prezentarea și redactarea sentințelor și hotărârilor în diferite state (Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, paragraful 29; Van den Hurk împotriva Olandei din 19 aprilie 1994, paragraful 61) iar, pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale, ce i-au fost prezentate (Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, paragraful 29; Helle împotriva Finlandei din 19 februarie 1997, paragraful 60).

La capitolul legalității hotărârilor instanței de judecată, jurisprudența CtEDO în repetate rânduri a statuat necesitatea motivării hotărârilor instanței, unde funcția unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Dreptul de a fi auzit include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanței, dar de asemenea, o obligație corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa motivele, pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse. CtEDO a menționat că, este motivată în mod corespunzător o decizie, care permite părților să facă uz efectiv de dreptul lor de a face apel (Hirvisaari împotriva Finlandei).

Astfel, instanța de recurs conchide că decizia instanței de apel nu conține nici o apreciere, ce ar determina definitiv și incontestabil certitudinea adoptării soluției la care s-a ajuns. Respectiv, instanța de recurs este în imposibilitate de a exercita controlul judiciar asupra unei asemenea hotărâri.

Ca urmare a celor reținute supra, în sensul art. 6 alin. (1) al CEDO, instanța de recurs ține să menționeze că, instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale, să prezinte noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse aprecierii. De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii și să nu se rezume doar la probarea concluziilor unei părți.

În conformitate cu prevederile art. 194 alin. (2) din Codul administrativ, în procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție decelează că se consideră încălcarea sau aplicarea eronată a normelor de drept procedural în cazul în care instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces.

Conform art. 216 alin. (1) din Codul administrativ, pentru pregătirea dezbaterilor judiciare, judecătorul sau, în cazul instanței colegiale, judecătorul raportor efectuează următoarele acțiuni: solicită părâtului și celorlalți participanți la

proces referințe cu privire la acțiunea în contencios administrativ; clarifică circumstanțele ce trebuie probate și indică probele suplimentare care trebuie prezentate de către participanți în termenul stabilit expres de instanța de judecată; solicită, la cerere sau din oficiu, probele necesare examinării complete și soluționării juste a cauzei de contencios administrativ printr-o încheiere în care este stabilit termenul-limită de prezentare a acestora; efectuează orice alte acte de procedură necesare pentru examinarea cauzei de contencios administrativ, după posibilitate într-o singură ședință de judecată.

În conformitate cu art. 205 alin. (1) din Codul administrativ, la examinarea acțiunii în contencios administrativ, instanța de judecată poate atrage în proces, din oficiu sau la cerere, persoane ale căror drepturi sânt afectate de litigiul în cauză.

Instanța de recurs reține că, în baza dispoziției nr.620-d din 08 iunie 2016 a viceprimarului municipiului Chișinău, contestată în prezentul litigiu, a fost dispusă eliberarea ordinului de repartitie pentru apartamentului 127 din cadrul căminului nr. 3 situat pe adresa: str. XXXXXX, mun. XXXXXX.

Conform extrasului din Registrul bunurilor imobile, blocul locativ situat pe str. XXXXXX, mun. XXXXXX aparține cu drept de proprietate Republicii Moldova (f.d.173 vol. I)

Iar, în Adeverința de privatizare nr. 572/03 din 10 ianuarie 1998, este indicat că Ministerul Privatizării și Administrării Proprietății de Stat al Republicii Moldova adeverește prin prezenta adeverință că conform rezultatelor Licitățiilor Republicane din capitalul statutar al SA „Semnal”, nr. înregistrării de stat XXXXXX din 26 decembrie 1995, cu sediul în or. XXXXXX, str. XXXXXX, de 33949400 lei, 678988 acțiuni, cota proprietății private constituie 96,81 % sau 32865550 lei, 657311 acțiuni, cota statutului constituie 3,19 %, sau 1083850 lei, 21677 acțiuni. Pe lângă aceasta societății pe acțiuni, i-au fost transmise cu drept de administrare economică următoarele obiecte proprietate de stat: căminul nr. 2, situat în mun. XXXXXX, str. XXXXXX, căminul nr. 3 situat în mun. XXXXXX, str. XXXXXX, Grădinița p/c, situată în mun. XXXXXX, str. XXXX (f.d. 10 vol. I).

Conform art. 5 din Legea privind administrarea și deetatizarea proprietății publice nr.121 din 04 mai 2007, autorități ale administrației publice cu atribuții în domeniul administrării și deetatizării proprietății publice sânt: Guvernul, prin intermediul organelor centrale de specialitate și al altor autorități administrative (denumite în continuare autorități ale administrației publice centrale) – în privința proprietății de stat; autoritățile administrației publice ale unităților administrativ-teritoriale de nivelul al doilea și de nivelul întâi, inclusiv ale unității teritoriale autonome Găgăuzia (denumite în continuare autorități ale administrației publice locale) – în privința proprietății unităților administrativ-teritoriale, inclusiv a unității teritoriale autonome Găgăuzia.

În conformitate cu art. 7 din Legea privind administrarea și deetatizarea proprietății publice nr.121 din 04 mai 2007, organul abilitat cu administrarea și deetatizarea proprietății publice a statului este Agenția Proprietății Publice, succesor al Agenției de Privatizare, ale cărei atribuții sânt stabilite în conformitate cu prezenta lege și cu alte acte normative și al cărei regulament se aprobă de Guvern.

Astfel, instanța de recurs constată că Curtea de Apel Chișinău nu a respectat prevederile art. 216 alin. (1) coroborat cu art. 205 alin. (1) din Codul administrativ

și la faza pregătirii cauzei pentru dezbaterile judiciare nu a soluționat problema atragerii în proces organul abilitat cu administrarea și deetazizarea proprietății publice a statului - Agenția Proprietății Publice .

Or, în prezentul litigiu se examinează legalitatea actului administrativ ce vizează o încăpere din căminul nr. 3 situat în mun. XXXXXX, str. XXXXXX și ar putea fi afectate drepturile proprietarului acestui bun, Republica Moldova.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează că, la rândul său, instanța de apel nu a corectat erorile primei instanțe și prin decizia emisă a soluționat problema drepturilor proprietarului căminului nr. 3 situat în mun. XXXXXX, str. XXXXXX, care nu a fost implicat în proces.

Totodată, conform art. 219 alin. (1) – (3) din Codul administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces. Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

Cu toate acestea, Curtea de Apel Chișinău, prin decizia din 30 noiembrie 2021, fără a da o apreciere circumstanțelor enunțate, într-un mod confuz și contrar prevederilor art. 216 în coroborare cu art. 219 din Codul administrativ nu a elucidat aceste aspecte și nu a cercetat starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, ceea ce indică direct la examinarea superficială a cauzei.

În speță, prezintă relevanță și faptul că folosirea criteriilor pentru determinarea corectă a naturii juridice a litigiului dat, reieșind din specificul acestuia, presupune prin sine lămurirea completă și pe bază de dovezi certe a situației de fapt și de drept, care, este diferită de la caz la caz.

Reieșind din cele enunțate și ținând cont de natura litigiului și de marja de apreciere a instanței de judecată, instanța de recurs opinează că a examinat principalele întrebări juridice stabilite. De fapt, acestea poartă un caracter secundar și nu au forță juridică de a influența decisiv considerentele de mai sus (a se vedea, printre alte autorități, Kamil Uzun vs Turcia, 10 mai 2007, parag. 64 din 10 mai 2007; Centrul pentru Resurse Juridice în numele lui Valentin Câmpeanu vs România (Marea Cameră), 17 iulie 2014, parag. 156).

Așadar, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție notează că cele menționate mai sus nu pot fi corectate în ordine de recurs, din cauza specificului acestora.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că corectarea erorilor instanței de apel la judecarea cauzei în ordine de recurs nu este posibilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului

civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul depus de Primarul General al municipiului Chișinău, de a casa decizia din 30 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și de a restitui cauza pentru rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Astfel, ținând cont de rolul specific al instanței de recurs și de preeminența dreptului, este imperios, ca la reexaminarea cauzei în ordine de apel, să fie remediate neajunsurile procedurii inițiale (a se vedea cauzele Baka vs Ungaria (Marea Cameră), 23 iunie 2016, parag. 117; Zubac vs Croația (Marea Cameră), 05 aprilie 2018, parag. 123 – 125).

Altfel spus, la rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând cauza, să emită o decizie legală și întemeiată.

Conform art. 258 alin. (3) în coroborare cu art. 248 alin. (1) lit. d) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul depus de Primarul General al municipiului Chișinău.

Se casează integral decizia din 30 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, emisă în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Semnal”, în proces de insolabilitate împotriva Primarului General al municipiului Chișinău și Direcției Generale Locativ Comunală și Amenajare, terți Serafima Davîdenco, Mihail Davîdenco, Natalia Davîdenco, Dumitru Captari, Asociația de Coproprietari în Condominiu 55/610, Agenția Proprietății Publice cu privire la declararea nulității actelor administrative individuale, cu restituirea cauzei la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,

judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Ala Cobăneanu

Nicolae Craiu

Aliona Miron

Nina Vascan